

Eich cyf/Your ref P-06-1200
Ein cyf/Our ref LG/00038/22

Jack Sargeant AS
Cadeirydd – Y Pwyllgor Deisebau

3ydd Chwefror 2022

Annwyl Jack,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 20 Ionawr, ynghylch Deiseb P-06-1200: Dylid gwneud rhwymo ceffylau yn anghyfreithlon ac yn weithred o greulondeb yng Nghymru, ni waeth a oes gan y ceffylau gysgod neu beidio. Yn eich llythyr, rydych yn cyfeirio'n arbennig at alwadau gan Blue Cross a'r RSPCA i wella gorfodaeth gan awdurdodau lleol.

Mae ein [Rhadglenn Lywodraethu](#) yn cynnwys pedwar ymrwymiad sy'n ymwneud â lles anifeiliaid ac maent wedi'u cynnwys yn ein [Cynllun Lles Anifeiliaid Cymru](#) dros bum mlynedd. Wedi'i ymgorffori yn y ddau y mae ein cynllun i ddatblygu model cenedlaethol ar gyfer rheoleiddio lles anifeiliaid, cyflwyno system gofrestru ar gyfer sefydliadau lles anifeiliaid, bridwyr masnachol anifeiliaid anwes, ac arddangosion anifeiliaid. Gan gydnabod yr angen i gefnogi gorfodaeth effeithiol, mae ein cynlluniau hefyd yn cynnwys ymrwymiad i gefnogi hyfforddiant swyddogion gorfodi awdurdodau lleol. Mae ein Prosiect Gorfodi Awdurdodau Lleol yn enghraifft o'n hymrwymiad presennol mewn perthynas â chŵn ac mae'r prosiect yn mynd o nerth i nerth.

Mae ein AWPW sy'n heriol, yn cynnwys y gofyniad i gael model cenedlaethol ar gyfer gorfodi, cofrestru a rheoliadau, a gwella'r hyfforddiant a'r sgiliau ar gyfer swyddogion gorfodi awdurdodau lleol. Rydym wedi ei gwneud yn glir y byddwn yn edrych ar yr holl ddeddfwriaeth trwyddedu bresennol sy'n ymwneud â lles anifeiliaid yn ogystal â'r posibilrwydd o ehangu ar draws meysydd eraill. Ar hyn o bryd rydym yn ystyried y ffordd orau o gefnogi parhad ac ehangu'r model hwn er mwyn sicrhau dull cynaliadwy, cynhwysfawr a chyson o orfodi. Byddwn yn cydweithio'n agos ag asiantaethau gorfodi a thrwy weithgor ar y cyd sy'n cynnwys aelodau o Rwydwaith Lles Anifeiliaid Cymru a Grŵp Lles Anifeiliaid Anwes Cymru.

Mae'n amlwg na allwn gwblhau'r holl waith hwn yn ystod y blynyddoedd cyntaf a bydd yn rhaid inni ganolbwyntio ar rai blaenoriaethau allweddol sydd wedi'u cynnwys yn y cynllun, y mae rhai ohonynt wedi'u codi gan sefydliadau'r trydydd sector. Fodd bynnag, yn unol â bwriad datganedig y cynllun, byddwn yn ymgynghori ar ganlyniad y gwaith blaenoriaethu, yn enwedig mewn perthynas â deddfwriaeth bresennol y gallai fod angen ei diweddarau ac unrhyw fylchau yn ein deddfwriaeth.

Mae'r ymrwymadau hyn yn dangos sut mae lles anifeiliaid a bod yn gyfrifol wrth berchen ar anifeiliaid yn flaenoriaethau i Lywodraeth Cymru a Grŵp Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cymru. Rydym wedi ymrwmo i gynnal safonau lles uchel ar gyfer pob anifail a gedwir yng Nghymru drwy gydol eu bywydau. Mae Deddf Lles Anifeiliaid 2006 yn amddiffyn ceffylau, fel pob anifail domestig a caeth. O dan y ddeddfwriaeth hon, mae'n drosedd achosi dioddefaint diangen i anifail, neu i berchennog (neu geidwad) fethu â darparu ar gyfer ei anghenion lles.

Yn olaf, fel y soniwyd yn yr ohebiaeth gan Blue Cross a'r RSPCA, mae Cod Ymarfer Llywodraeth Cymru er Lles Ceffylau (y Cod) yn arf da ar gyfer hyfforddiant ac fe'i diweddarwyd yn 2018 a chyflwynwyd Deddf Rheoli Ceffylau (Cymru) 2014 ar gais awdurdodau gorfodi, cominwyr ac elusennau lles. Mae'r Ddeddf ei hun yn rhoi pwerau pellach i awdurdodau lleol fynd i'r afael â'r broblem o ran gadael ceffylau a merlod i bori ar dir lle nad oes gan berchennog yr anifeiliaid ganiatâd perchennog y tir.

Yn sicr, gallwn ystyried cynnwys hyfforddiant gorfodi yn y *dyfodol* ar rywogaethau eraill o anifeiliaid wrth inni symud ymlaen i weithio ar AWPW a byddwn, yn y cyfamser, yn parhau i weithio gyda rhanddeiliaid allweddol, gan gynnwys awdurdodau lleol, sefydliadau'r trydydd sector a Gweinyddiaethau eraill y DU, i sicrhau bod unrhyw fesurau a gyflwynir gennym yn cael effaith barhaol ar les anifeiliaid yng Nghymru.

Yn gywir,

Lesley Griffiths AS/MS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
Minister for Rural Affairs and North Wales, and Trefnydd